

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Arató Balázs ügyvéd (1062 Budapest, Aradi u. 11., fszt. 1.) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a Juhászné dr. Hegedűs Veronika jogtanácsos által képviselt Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (1054 Budapest, Széchenyi u. 2.) I. rendű, továbbá a dr. Burján László jogtanácsos által képviselt Magyar Posta Zrt. (1122 Budapest, Krisztina krt. 6-8.) II. rendű alperes ellen mulasztás megállapítása és egyéb iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. január 31. napján kelt 3.P./P.V.20.607/2006/48. szám alatti ítélete ellen a felperes részéről 50. sorszám alatt előterjesztett és Pf. 2. sorszám alatt pontosított fellebbezés folytán meghozta az alábbi

### í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya, a felperes által a II. rendű alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség és az államnak fizetendő illeték vonatkozásában helybenhagyja.

A felperes által az I. rendű alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 100.000 (százezer) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alpereseknek személyenként 10.000 (tízezer) - 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget, és térítsen meg az államnak külön felhívásra 24.000 (huszonnégyezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes mulasztást követett el azzal, hogy az APEH .... sorszámú határozata ellen a határidőben beadott fellebbezését nem bírálta el. Kérte továbbá a Ptk. 341. § (1) bekezdése alapján azt, hogy a bíróság tiltsa el az I. rendű alperest a károkozó magatartástól és kötelezze a vele szemben folyó végrehajtási eljárás

megszüntetésére, valamint a kár megelőzése érdekében szükséges intézkedések megtétele körében kötelezze arra is, hogy az általa benyújtott fellebbezést bírálja el. Keresete jogalapjaként a Ptk. 349. § (1) bekezdésére hivatkozott.

A II. rendű alperes vonatkozásában annak megállapítását kérte, hogy a posta mulasztott azzal, hogy a tőle átvett iratot nem kézbesítette és azt neki sem küldte vissza, illetve őt a kézbesíthetlenségről nem értesítette. Ezen igényei jogalapját a 2003. évi Cl. törvény 16. § (1) és (5) bekezdésében, valamint a (8) bekezdés b) pontjában jelölte meg.

A felperes keresetlevelében előadta, hogy az I. rendű alperes vele mint egyéni vállalkozóval szemben ellenőrzést végzett. Ennek során az adóellenőrök által igényelt iratanyagot nem tudta rendelkezésre bocsátani, mert 2000. november 7-én pótolhatatlan iratait a gépkocsija feltörésekor ismeretlen személyek eltulajdonították. E vis maiornak minősíthető, igazolt esemény ellenére kötelezték őt a hiányzó iratok rendelkezésre bocsátására, ennek lehetetlenségét pedig jogellenesen neki felróható körülményként értékelték. Így született meg 2003. november 7-én az az APEH-határozat, amely irreális tartozást állapított meg a terhére. Ez ellen fellebbezéssel élt, jogorvoslati kérelmét határidőben postára adta. Ennek ellenére az I. rendű alperes végrehajtási eljárást indított ellene, melynek során a tulajdonát képező ingatlanra végrehajtási jog került bejegyzésre, emiatt - megítélése szerint - helyrehozhatatlan károsodás veszélye áll fenn. Álláspontja szerint az I. rendű alperes jogellenes magatartása abban áll, hogy jogszabályban meghatározott határidőben nem hozott határozatot a fellebbezésről; vagyis lényegében azt sérelmezi, hogy nem született az I. rendű alperes mulasztása folytán olyan másodfokú határozat, amelynek közigazgatási bíróság által történő felülvizsgálatát kérhette volna. Előadta, hogy amennyiben fellebbezését nem az annak elbírálására jogosult szervnél nyújtotta volna be, úgy ez a másik hatóság köteles lett volna a fellebbezést az I. rendű alpereshez továbbítani. A fellebbezés téves előterjesztése nem eshet a jogi képviselő nélkül eljáró fél terhére.

Álláspontja szerint a Pp. 123. §-ában foglalt feltételek fennállnak, mivel a károsodás még nem állt be, hiszen a felperesi ingatlan elárverezésére nem került sor, de a végrehajtási jog bejegyzése megtörtént, így a kárveszély fenyegetettsége fennáll. Hangsúlyozta, hogy a keresettel az a célja, hogy nyíljon meg számára a közigazgatási határozat bíróság előtti megtámadásának joga. Erre tekintettel az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresete vonatkozásában - álláspontja szerint - a pertárgyérték meg nem határozható összegű.

A II. rendű alperessel szemben a megállapítási kereset előterjesztését az indokolja, hogy a II. rendű alperes kárfelelőssége az irányadó jogszabályok szerint csak meghatározott ideig áll fenn, vagyis vele szemben tényleges helytállás már nem, csak a mulasztás megállapítása kérhető. Ha ezt a bíróság megállapítaná, akkor ő az I. rendű alperessel szemben erre a tényre vis maiorként tudna hivatkozni.

Az I. rendű alperes ellenkérelme elsődlegesen a per megszüntetésére irányult a Pp. 157. § a) pontja és a 130. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Másodlagosan a kereset elutasítását kérte és perköltséget igényelt.

Az I. rendű alperes álláspontja szerint a felperes módosított keresete az alperesi adóhatóság által hozott közigazgatási határozattal kapcsolatban létrejött közigazgatási jogviszonyra vonatkozik, az ebből eredő kötelezettségek kikényszerítése, illetve az ügyféli jogok érvényesítése kizárólag az 1957. évi IV. törvény (Áe.) és a 2003. évi XCII. (Art.) törvény keretei közé tartozik, illetve a közigazgatási eljárás törvényessége legfeljebb közigazgatási perben, a Pp. XX. fejezete szerint vizsgálható felül. A felperes a jelen peres eljárás keretében olyan jogokat kíván érvényesíteni, amelyeket kizárólag a közigazgatási eljárásban tehetett volna meg. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a felperes kérelmére az adóigazgatási eljárást felügyeleti jogkörben felülvizsgálta és megállapította, hogy a felperestől se határidőben, se azon túl fellebbezés nem érkezett, az eljárás pedig jogszerű volt. Az ezt kimondó döntés ellen a felperes jogorvoslattal nem élt.

Az I. rendű alperes érdemben arra hivatkozott, hogy a Ptk. 349. § (1) bekezdés szerinti feltételek nem állnak fenn. Az adóhatósági határozat első fokon jogerőre emelkedett, a felperes a rendes jogorvoslatot nem merítette ki, beleértve a hatóság hallgatása esetére biztosított jogi lehetőségeket is. A felperes fellebbezését nem kapta meg. Megjegyezte, hogy a jelen perben csatolt fellebbezés tartalma szinte azonos a felperes által előterjesztett végrehajtási kifogással, amelyben azonban szó sem esik a fellebbezésről, sőt a végrehajtási eljárásról szóló iratokban, valamint a végrehajtási kifogást elutasító határozat elleni fellebbezésben sem hivatkozott a felperes arra, hogy az érdemi határozat elleni fellebbezése még nincs elbírálva.

Az I. rendű alperes előadta még, hogy a postától beszerezett információja szerint a kézbesítéssel kapcsolatos iratokat egy évig őrizték meg. A csatolt feladóvevényből megállapítható, hogy a felperes címzése téves volt: az azon megjelölt utca és házszám az OEP székhelye volt. A csatolt feladóvevény nem igazolja, hogy azzal a felperes a fellebbezését postázta, illetve az sem bizonyított, hogy a küldemény hozzá megérkezett. Az elsőfokú határozat meghozatala óta több mint két év telt el, de a felperes ez idő alatt a köztük levő levelezés ellenére sem hivatkozott beadványaiban erre a fellebbezésre.

A II. rendű alperes elsődlegesen ugyancsak permegszüntetést kért hatáskör hiányára utalva, másodlagosan pedig a kereset elutasítását indítványozta vitatva annak jogalapját és összecszerűségét. Bejelentette perköltségigényét is.

Arra hivatkozott, hogy vele szemben a Pp. 123. § szerinti megállapítási keresetnek nincs helye. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a felperes által csatolt feladóvevény csupán annyit bizonyít, hogy a felperes 2003. november 19-én postára adott ajánlott külföldszolgáltatással egy küldeményt. E küldemény sorsát illetően a kézbesítőkönyv szolgálna bizonyítékkul, ami azonban a 254/2001. (XII. 18.) Kormányrendelet 33. §-a alapján selejtezésre került. A felperes ily módon jogszabálynál fogva nem tudja bizonyítani a II. rendű alperesi mulasztást. Ezen túl a felperesi címzés téves volt, a már hivatkozott kormányrendelet 4. §-a szerint pedig a helyes cím megadása a feladó kötelezettsége. Utalt arra is, hogy perlése a 2001. évi XL. törvény (Hkt.) 23. § (1) bekezdésében rögzített, a kártérítési igény érvényesítésére előírt egy éves jogvesztő határidő miatt felesleges, hiszen vele szemben igény egyébként sem lenne már érvényesíthető. Másrészt kárfelelőssége is korlátozott a Hkt. 23. § (3) bekezdése értelmében.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 600.000 forint, a II. rendű alperesnek 17.500 forint perköltséget. Kötelezte a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 900.000 forint eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az I. rendű alperessel szembeni keresetet a felperes a Ptk. 349. § (1) bekezdésére alapította, így ennek elbírálása a Pp. 1. §-a alapján bírósági hatáskörbe tartozik. Az pedig a per érdemére tartozó kérdés, hogy az I. rendű alperes kártérítési felelősségének a megállapítása esetén a Ptk. 355. § (1) bekezdés alkalmazásával helye van-e a bíróság részéről a végrehajtás megszüntetésének és felfüggesztésének, illetve lehet-e a másodfokú adóhatóságot a fellebbezés elbírálására kötelezni. A II. rendű alperessel szemben a felperes lényegében szerződésszegésre hivatkozott, ami kötelmi jogviszonyt eredményez; az ezzel kapcsolatos jogviták elbírálása ugyancsak a bíróság hatáskörébe tartozik.

Ezek után a per érdemét tekintve az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az I. rendű alperessel szembeni kereset alaptalan, mert a felperes nem igazolta, hogy a sérelmezett elsőfokú határozattal szemben fellebbezést nyújtott be, illetve hogy az az elsőfokú adóhatósághoz megérkezett. Utalt arra, hogy a feladóvevény nem igazolja, hogy a küldemény a felperes fellebbezését tartalmazta, valamint hogy azt az elsőfokú adóhatóság megkapta különös figyelemmel arra, hogy a küldeményt a felperes nem az elsőfokú adóhatóság címére küldte. Azt sem látta igazoltnak, hogy a küldemény a ténylegesen megjelölt címre esetleg megérkezett. A küldemény feladásakor hatályos 254/2001. (XII. 18.) Kormányrendelet 33. § (1) bekezdése alapján az is megállapítható, hogy az időmúlás okán a postai küldemény sorsa kideríthetetlen.

Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Pp. 123. §-a szerinti megállapítási kereset előterjesztésének a törvényi feltételei sem álltak fenn. Emellett a Ptk. 341. § (1) bekezdésének és a Ptk. 355. § (1) bekezdésének alkalmazásával a polgári perben eljáró bíróság nem jogosult közigazgatási eljárásra tartozó határozatot hozni, azaz a másodfokú adóhatóságot a fellebbezés elbírálására nem kötelezheti, a végrehajtási eljárásról sem rendelkezhet. Az adózónak az adóhatósági jegyzőkönyvbe foglalt észrevételei nem minősülnek az elsőfokú határozattal szemben benyújtott fellebbezésnek, ezért ezen észrevételek alapján sem kellett a másodfokú adóhatóságnak eljárnia, az elsőfokú határozatot felülbírálnia. Utalt arra is, hogy a felperes meghallgatását azért mellőzte, mert a fél nyilatkozata nem alkalmas annak igazolására, hogy a postai küldemény az I. rendű alpereshez megérkezett.

A II. rendű alperessel szemben az elsőfokú bíróság a keresetet azért találta megalapozatlannak, mert a Pp. 123. §-a szerinti megállapítási kereset előterjesztésének törvényi előfeltételei nem álltak fenn. Ezen túlmenően nem állapítható meg a II. rendű alperes vonatkozásában szerződésszegés sem, a perrel érintett postai küldemény sorsa a már idézett kormányrendelet 33. §-ában írt és a II. rendű alperest terhelő okirat-megőrzési határidő lejártja miatt már nem követhető

nyomon. Ehhez képest a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperes a mulasztást nem bizonyította. Megjegyezte még az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű alperes okirat-megőrzési kötelezettségét jogszabály határozza meg, így az itt leírt határidő lejártát követően jogszerűen semmisítette meg a II. rendű alperes a kézbesítésre vonatkozó iratokat.

A perköltségre vonatkozó rendelkezésnél az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes vonatkozásában 25.000.000 forintos pertárgyértékből indult ki, míg a II. rendű alperes vonatkozásában a meg nem határozható pertárgyértéket vette alapul.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben az elsőfokú bíróság határozatának részbeni megváltoztatását kérte oly módon, hogy az ítélőtábla az I. rendű alperest kötelezze - a végrehajtás felfüggesztése mellett - olyan alakszerű, a fellebbezést elbíráló határozat meghozatalára, amely ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata címén jogorvoslattal élhet. Fenntartotta a II. rendű alperes szerződésszegésére vonatkozó előadásait is. Ezen túlmenően külön fellebbezést jelentett be az I. rendű alperes javára megítélt perköltség, illetve az őt a meghatározott összegű kereseti illetékben való marasztalás ellen is.

Hangsúlyozta, hogy jogos érdekét különösen azért sérti az elsőfokú ítélet, mert végképp elenyészett azon joga, hogy az általa sérelmezett alperesi határozattal szemben bíróság előtt jogorvoslatot tudjon kezdeményezni. Álláspontja szerint a perbeli tényállás alapján megállapítható, hogy hivatalos küldeményként adta postára a fellebbezését, vagyis szándéka ténylegesen az alperesi döntés fellebbezés keretében történő vitatására irányult. Ezt támasztja alá az adóhatósági jegyzőkönyv záradékolása is. A közigazgatásra jellemző ügyintézési időre tekintettel hosszú időn át alappal bízott abban, hogy fellebbezésének elbírálása folyamatban van, és mire ennek ellenkezőjéről tudomást szerzett, már nem volt lehetősége ellenőrizni, hogy levelét hová kézbesítették. Ebben a helyzetben egyéb jogi lehetőség hiányában az állampolgár jogorvoslathoz fűződő jogának kellene elsőbbséget élveznie, ezért az elsőfokú bíróságnak legalább azt kellett volna elrendelnie, hogy az I. rendű alperes alakszerű határozattal bírálja el a felperesi fellebbezést. Az elsőfokú bíróság azonban nem vette figyelembe jogi okfejtéseit.

A felperes kifejezetten sérelmezte az I. rendű alperes tekintetében az elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezést is. Vitatta, hogy e körben a pertárgyérték 25.000.000 forint lenne, hiszen kártérítési igényt nem terjesztett elő. Hangsúlyozta, hogy végig azt érzékeltette a perben, hogy visszafordíthatatlan károsodás veszélye fenyeget, vagyis szándéka nem az I. rendű alperes fizetési kötelezettségének beállítására irányult, hanem arra, hogy ne szenvedjen orvosolhatatlan sérelmet a jogorvoslathoz fűződő joga, és ne következzen be a károsodása. Ezt figyelembe véve a pertárgyérték a jogvédelmi célú kereseti kérelemhez igazodóan meg nem határozható perértékű.

Sérelmezte továbbá az I. rendű alperes javára megállapított jogtanácsosi munkadíjat is, mert álláspontja szerint az nincs arányban a ténylegesen elvégzett munkával, ugyanakkor rá olyan terhet ró, ami semmilyen módon nem indokolható. Mindezekre figyelemmel a másodfokú eljárás kimenetelétől függetlenül jóval alacsonyabb összegben kérte megállapítani a peres eljárás illetékét, valamint a jogtanácsosi munkadíjat is.

A felperes fellebbezésében indítványozta, hogy az ítélet tábla az eljárás és a végrehajtás felfüggesztése mellett forduljon az Alkotmánybírósághoz abban a kérdésben, hogy a postai iratmegőrzés szabályai miért nem állnak összhangban a polgári jog elévülésre vonatkozó törvényi rendelkezéseivel.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte és perköltséget igényelt.

Hangsúlyozta, hogy a felperes keresetlevelében egyértelműen a Ptk. 349. § (1) bekezdése alapján károkozó magatartásként az elsőfokú határozat ellen benyújtott fellebbezés elbírálásának az elmaradását jelölte meg, mellyel összefüggésben 25.000.000 forint kárának megtérítését kérte. Az utóbb előterjesztett megállapítási kereset nem felelt meg a Pp. 123. §-ban foglaltaknak, másrészt olyan marasztalásra vonatkozó kérelmet tartalmazott, melynek eldöntése nem tartozik polgári bíróság hatáskörébe. A közigazgatási határozat meghozatalára történő utasítás - figyelemmel az Áe. 4. § (2) és (5) bekezdésére, valamint a Ket. 20. § (6) bekezdésére - a közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik.

A fellebbezésben előadottak jogilag is értelmezhetetlenek, hiszen a felperes megismétli azt az előadását, miszerint a hivatkozott fellebbezését postára adta, ugyanakkor azt semmivel sem bizonyítja, hogy ez a fellebbezés hozzá megérkezett. Valószínűtlenné teszi egyébként a felperesi előadást az a körülmény, hogy 2003 novemberétől 2006 januárjáig egyetlen beadványban sem hivatkozott a felperes az általa benyújtott fellebbezésre. E fellebbezés elbírálatlanságára először 2006. január 17-én benyújtott kérelmében utalt, amelyre figyelemmel az alperesi hatóság felügyeleti jogkörben felülvizsgálta a lefolytatott adóigazgatási eljárást, és megállapította, hogy a felperestől sem határidőben, sem határidőn túl fellebbezés nem érkezett. Ezen döntés ellen a felperes nem élt további jogorvoslattal.

Az I. rendű alperes érthetetlennek tartotta, hogy a jelen peres eljárás keretén belül kíván a felperes Alkotmánybírósághoz fordulni. A kereseti kérelem eldöntésére az alkotmánybírósági döntés nem lehet kihatással, hiszen a feladott küldemény sorsát utólagosan bizonyítani nem lehet, mint ahogy azt sem, hogy a felperes által feladott levél mit tartalmazott. A bizonyítás sikertelensége egyébként is elsődlegesen a felperesi magatartásra vezethető vissza.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében szintén az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte bejelentve perköltségigényét is.

Utalt arra, hogy a felperes a perben számtalan követhetetlen és sokszor egymásnak ellentmondó kereseti kérelmet terjesztett elő. A kérések tartalma szerinti elbírálás volt az egyetlen lehetőség, amely alapján érdemben és a hatáskör szempontjából is értékelni lehetett a keresetet. A felperes ugyanakkor a fellebbezésében ismételtlen államigazgatási ügyre vonatkozó kérelmet terjesztett elő, amikor azt kérte, hogy az ítélet tábla a végrehajtás felfüggesztése mellett az államigazgatási szervet fellebbezés elbírálására és alakszerű határozat meghozatalára utasítsa. Ilyen közigazgatási kérdésekben való állásfoglalásra a bíróságnak nincs hatásköre. Érdemben csak a felperes által többször hivatkozott Ptk., valamint a Hkt. vonatkozó §-ai alapján lehet döntést hozni.

A II. rendű alperes továbbra is utalt a 254/2001. (XII. 18.) Kormányrendelet 33. §-ára és a Hkt. 23. § (1) bekezdésére, ezekre figyelemmel képtelenségnek tartotta, hogy jelen esetben a bíróság az Alkotmánybírósághoz forduljon. A postai iratmegőrzésre vonatkozó 1 éves határidő a postára irányadó speciális elévülési szabályokkal összhangban áll, a Ptk. 5 éves elévülési szabályai semmilyen relevanciával nem bírnak a postai iratmegőrzési szabályokat illetően. Megjegyezte ugyanakkor, hogy a Hkt. a perbeli ügy idején volt hatályban, e jogszabályt azonban a 2003. évi C1. törvény hatályon kívül helyezte 2004. január 1-jén. Hatálytalan jogszabály utólagos normakontrollját pedig nem lehet alappal indítványozni.

Fenntartotta azt az álláspontját is, miszerint perlése teljesen felesleges, hiszen vele szemben kártérítési igény érvényesítésének a Hkt. 23. § (1) bekezdése alapján nincs helye, mert ennek lehetősége rég elévült, továbbá a Hkt. 23. § (3) bekezdésében meghatározott kártérítési átalány az, ami követelhető lenne tőle.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelmében vizsgálta felül, mert annak első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése nincs: az I. rendű alperessel szembeni megállapítási kereset ugyanis a marasztalási kereset jogalapját képezi, ekként azt önálló kereseti kérelemnek tekinteni nem lehet (látszólagos keresethalmazat). A másodfokú tárgyaláson továbbá a felperes benyújtott fellebbezését akként értelmezte, hogy a II. rendű alperessel szembeni döntést is vitatja.

A fellebbezés indokolását tekintve ugyanakkor az ítéltáblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az I. rendű alperes határozat hozatalára kötelezhető-e a keresetben megjelölt jogcímen és indokok alapján.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított döntése is helytálló, az ítéltábla annak indokolásával is alapvetően egyetért, ezért az ítéletet a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján hagyta helyben.

A fellebbezésre tekintettel azonban kiegészítő jelleggel rámutat a következőkre.

A felperes az I. rendű alperessel szembeni marasztalási keresetét a Ptk. 341. § (1) bekezdésére alapította, vagyis károsodása veszélyére utalva kérte az adóhatóság kötelezését egy bizonyos közigazgatási határozat meghozatalára.

A Ptk. 1. § (1) bekezdés első fordulata szerint ez a törvény (Ptk.) az állampolgárok, valamint az állami, önkormányzati, gazdasági és társadalmi szervezetek, továbbá más személyek *vagyoni és egyes személyi viszonyait* szabályozza. E jogszabályhelyből következően a Ptk. nem alkalmazható a közigazgatási eljárásra, így valamely közigazgatási szervnek a Ptk. alapján való határozathozatalra utasítása fogalmilag kizárt.

A kereset által érintett közigazgatási jogviszony tekintetében nem a Ptk., hanem - az eljárási szabályokat illetően - a peresített időszakra irányadó 1957. évi IV. törvény (Áe.) tartalmazott rendelkezéseket, ennek 4. § (1), (5) és (7) bekezdése pedig az

államigazgatási szerv hallgatásának kérdését is szabályozta. Eszerint a közigazgatási szerv a hatáskörébe tartozó ügyben az illetékességi területén köteles eljárni. Ha e kötelezettségének nem tesz eleget, erre a felettes szerve - kérelemre vagy hivatalból - utasítja. Ha nincs felettes szerv, illetőleg a felettes szerv intézkedési vagy eljárási kötelezettségének nem tesz eleget, a megyei (fővárosi) bíróság a fél kérelmére nemperes eljárásban kötelezi a közigazgatási szervet az eljárás lefolytatására. Mindezt a fellebbezési eljárásra is alkalmazni kell.

Eszerint ha a másodfokú közigazgatási szervezet a fellebbezés elbírálására irányuló kötelezettségének nem tesz eleget, nem polgári per útján, hanem - a közigazgatási eljárás részeként - közigazgatási bíróság előtt kezdeményezhető nemperes eljárásban érhető el, hogy a szerv eljárási kötelezettségének eleget tegyen.

Megjegyzni még az ítéletábra: azt, hogy egyáltalán szükséges valamilyen eljárás lefolytatása, a felperesnek kell bizonyítania (Pp. 164. § (1) bekezdés). E körben igazolnia kell, hogy a vitatott elsőfokú közigazgatási határozat elleni fellebbezése határidőben elkészült és az az I. rendű alpereshez eljutott.

A felperes fellebbezésében hivatkozott arra, hogy ez utóbbi körben az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatokat tévesen mérlegelve jutott arra a következtetésre, hogy a II. rendű alperes szerződésszegést nem követett el. Az ítéletábra azonban az elsőfokú bíróság álláspontjával e tekintetben teljes egészében egyetért, az irányadó jogszabályok és peradatok alapján az elsőfokú bíróság mérlegelése okszerű volt. Az ítéletábra rámutat azonban ezen kívül még a következőkre is.

A felperes a perben nem tudta bizonyítani, hogy az általa hivatkozott és az iratok közé csatolt, 2003. november 15-ére keltezett fellebbezése a vitatott közigazgatási határozat elleni fellebbezési határidőben elkészült. Abból ugyanis, hogy a felperes a fellebbezési határidőben ajánlott küldeményként feladott egy levelet, nem következik, hogy abban az adott tartalmú fellebbezés volt, és hogy ebben az időben ez a fellebbezés már megírásra került. Ez iránt kételyt ébreszt az a körülmény, hogy a felperesi előadás szerint jogi képviselő közreműködése nélkül, 2003. november 15-én megírt fellebbezésének tartalma - a 2. oldal 3-4. bekezdését tekintve - szó szerint megegyezik az ingatlan-végrehajtás elrendelésére vonatkozó APEH-határozat elleni, 2004. július 27-én kelt végrehajtási kifogás tartalmával. Ráadásul a fellebbezésnek a végrehajtási kifogással azonos mondatfordulata a következőket tartalmazza: tekintettel arra, hogy az adóhatóság által történt adó-megállapításra az emlékezetből elkészített bevallás alapján került sor - melyet ezennel visszavonok -, *a végrehajtási eljárás alapfeltétele hiányos és a végrehajtható okirat tartalmilag hibás*. Vagyis a felperes fellebbezésében 2003 novemberében az akkor még folyamatban nem levő végrehajtás szabálytalanságára utal, ez pedig alappal vet fel kételyt az iránt, hogy adott tartalmú felperesi fellebbezés a közigazgatási határozat elleni fellebbezési határidőben elkészült-e.

Utal az ítéletábra arra is, hogy amennyiben a végrehajtási eljárásban a felperes már jogi képviselővel járt el, neki tudnia kellett, hogy az ingatlan-végrehajtás elrendelésével szemben a legeredményesebb védekezés az, hogy nincs

végrehajtható jogerős határozat. Ennek ellenére a 2004. július 27-i végrehajtási kifogás nem tartalmaz utalást már beadott fellebbezésre, csupán a 2006. január 13-án kelt törvényességi felügyeleti intézkedés iránti és méltányossági kérelemben került először rögzítésre, hogy az alaphatározat ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő.

Ha pedig a fellebbezés határidőben való elkészülte is vitás, akkor az, hogy a II. rendű alperes a nem ismert tartalmú ajánlott küldeményt kézbesítette-e és kinek, vagyis hogy szerződésszegést elkövetett-e vagy sem, a kereseti követelés szempontjából irreleváns.

Mindezekre tekintettel a per főtárgyát illetően az érdemben és indokaiban is helyes elsőfokú ítélet megváltoztatására lehetőség nincs, azt az ítélőtábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybehagyta.

A felperes sérelmezte az általa fizetendő eljárási illeték összegét és az I. rendű alperesnek megítélt elsőfokú perköltség összegét is, vitatva az elsőfokú bíróság által alapul vett 25.000.000 forintos pertárgyértéket. Az elsőfokú bíróság azonban nem tévedett, amikor a perben 2006. március 31-én 3. sorszám alatt előterjesztett előkészítő iratban megjelölt kereseti kérelmek alapján a felperes által meghatározott 25.000.000 forintos pertárgyértéket elfogadta (Pp. 26. §). Az a körülmény ugyanis, hogy a felperes keresetét időközben megváltoztatta (lásd: 11. számú jegyzőkönyv, 37. számú beadvány), nem érinti a kereseti illeték és a perköltség szempontjából figyelembe veendő eredeti pertárgyértéket figyelemmel az Itv. 39. § (1) bekezdésére és a Pp. 25. § (3) bekezdésére is.

Emiatt az államnak járó eljárási illeték elsőfokú bíróság által meghatározott összegének a megváltoztatása (leszállítása) nem lehetséges, az ugyanis az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 42. § (1) bekezdés a) pontjának megfelel, a méltányosságból való mérséklésre pedig jogszabályi lehetőség hiányában nem kerülhet sor.

Az elsőfokú perköltség összegének mérséklésére azonban a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése már lehetőséget ad, és ez az adott esetben indokolt is figyelemmel arra, hogy a perben jogkérdésről kellett dönten, melyre tekintettel a perérték jelentősége minimális volt. Az ítélőtábla ezért a felperes által a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 100.000 forintra mérsékelte (32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pont és (6) bekezdés).

A másodfokú eljárásban a vitássá tett követelés értékének figyelembevételével (Itv. 39. § (1) bekezdés második fordulat és (3) bekezdés c) pont) számított fellebbezési illeték viselésére a felperes köteles 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

Az I-II. rendű alpereseknek járó, a kifejtett tevékenységgel arányos jogtanácsosi munkadíjat a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles megfizetni (32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pont (5) és (6) bekezdés).

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Szabó Klára s.k.  
előadó bíró

Világhyéné dr. Böcskei Terézia s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül: